

Байталюк Дарія Русланівна,

магістр права

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Берназ-Лукавецька О.М.

ВЕБ-САЙТ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ

Новим можливим об'єктом цивільних прав можна вважати веб-сайт, правова природа якого викликає безліч суперечок і визначається вченими по-різному. Легальне визначення поняття веб-сайту міститься у наказі Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 25 листопада 2002 року № 327/225 «Про затвердження Порядку інформаційного наповнення та технічного забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади», у якому визначено, що веб-сайт – це сукупність програмних та апаратних засобів з унікальною адресою у мережі Інтернет разом з інформаційними ресурсами, що перебувають у розпорядженні певного суб'єкта і забезпечують доступ юридичних та фізичних осіб до цих інформаційних ресурсів та інші інформаційні послуги через мережу Інтернет.

На думку Н.І. Майданчик, веб-сайт структурно складається з таких елементів: 1) дизайн; 2) структурне рішення; 3) програмне забезпечення; 4) контент; 5) доменне ім'я. Цей підхід є цілком раціональним, але на рахунок доменного імені, то один і той самий сайт може розміщуватись на декількох доменних іменах, або взагалі їх не використовувати, а здійснювати доступ через IP – адреси, або переглядати у віртуальному середовищі чи у вигляді збереженої копії. Державний департамент інтелектуальної власності МОН України у своєму листі «Щодо веб-сайту як об'єкта авторського права» №16-14/231 від 22.01.2007 р. [4], веб-сайт як сукупність інформаційних ресурсів віднесено до складних творів, а в статті 433 Цивільного кодексу України приблизному переліку назв творів не зазначається поняття «веб-сайт», «веб-сторінка», «веб-портал», але у пункті 4 частини 1 статті 433 зазначається, що авторським правом захищаються й інші твори.

Закон України «Про авторське право і суміжні права» також не містить визначення вказаних понять, але залишає перелік творів невичерпним [3].

Таким чином, відсутність у законодавстві про авторське право визначення цих понять не може бути перепорою у правовій охороні «веб-сайту», «веб-сторінки», «веб-порталу» як об'єктів авторського права, якщо вони є творами, тобто, результатами творчої діяльності людини, а складовими веб-сайту можуть бути наприклад, музичні, літературні, фотографічні, дизайнерські й інші твори. Пункт 15 частини 1 статті 8 Закону «Про авторське право і суміжні права» відносить до об'єктів авторського права збірники творів, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добором, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини.

Отже, так як веб-сайт, можна визначити як складений твір, то варто вважати, твори, що є складовими частинами веб-сайту, є окремими об'єктами авторського права. [1] Згідно з частиною 2 статті 433 Цивільного кодексу України твори є об'єктами авторського права незалежно від їх завершеності (тобто макет, проект сайту як незавершений твір також буде об'єктом авторського права), призначення, цінності тощо, а також способу чи форми їх вираження. Складовими веб-сайту можуть бути, наприклад, музичні, літературні, фотографічні, дизайнерські та інші твори. У такому випадку веб-сайт можна визначити як окремий складений твір. В будь-якому разі твори, що є складовими частинами веб-сайту, є окремими об'єктами авторського права.

Слушною є позиція П.В. Бабрикіна він визначає веб-сайт, як об'єкт з подвійною природою: об'єктивна форма представлення та організації електронних документів, творів та майновий комплекс, тобто сукупність всіх видів майна, що призначена для функціонування веб-сайту. Деякі вчені визначають веб-сайт потрібно розглядати в трьох аспектах: 1) як інформаційний ресурс, що припускає включення у контент сайт будь-якої інформації, що на ньому знаходиться, тому числі об'єкти, що не обороняються авторським правом, та об'єкти, що доступні на веб-сайті для завантаження чи загального використання в іншому середовищі; 2) як складений об'єкт авторського права, під яким слід розуміти всі об'єкти авторського права; 3) як частина службової інформації в HTML – документі, яка міститься в однойменному полі. Чинне легальне визначення поняття веб-сайту дає підстави вважати його комплексним об'єктом, однак у предметі договору з відчуження веб-сайту для виключення непорозумінь вкрайбажано додатково перелічити, які саме компоненти, що входять до складу веб-сайту, передаються за договором. Особливу увагу при укладенні договорів з

відчуження веб-сайтів слід звернути на об'єкти прав інтелектуальної власності, перевірити, кому саме вони належать [2, 72].

Отже, веб-сайт – сукупність інформаційних ресурсів (електронних документів), програмних та апаратних засобів (матеріальна частина обчислювальної техніки: прибори, схеми и т.д), що забезпечують доступ юридичних і фізичних осіб до інформаційних ресурсів та інформаційних послуг певного суб'єкта за унікальною адресою у мережі Інтернет.

Можна дійти висновку, що веб-сайт, слід вважати комплексним майновим об'єктом, який включає в себе, як матеріальні, так і нематеріальні елементи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. ІТ-право: теорія і практика : навч. посібник / авт. кол.; за ред . Є.О. Харитонова, О.І. Харитоновой. – Одеса: Фенікс, 2017. 472 с.
2. Некіт К. Г. Веб-сайт як комплексний об'єкт цивільних прав/ К. Г. Некіт // Часопис цивілістики. – 2017. – Вип. 26. – С. 69-73.
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради. – 2003 – № 13. – Ст. 53.
4. Щодо веб-сайту як об'єкта авторського права : лист Держ. департаменту інтелектуал. власності МОН України від 22.01.2007 № 1614/231. – Режим доступу: <http://intel-law.narod.ru/olderfiles/1/list.pdf>.

*Вельшинська Ольга Валентинівна, Дмитренко Вікторія Володимирівна,
студентки I курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Фасій Б.В.*

ПРАВОВА ПРИРОДА КРИПТОВАЛЮТИ

З розвитком сучасних технологій і все більшим впровадженням комп'ютеризованих систем перспективним напрямом для України є введення концепції безготівкової економіки (cashless economy). На відміну від традиційних видів грошей, які також можуть бути засобом платежу в електронних розрахункових системах, сучасні віртуальні гроші характеризуються вищим рівнем захищеності від різного роду кіберзлочинців. Це сприяє появі нової епохи – «електронних грошей», тому все частіше можна зустріти термін «криптовалюта». В Інтернеті часто можна